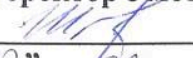

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра права та публічного управління
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків із громадськістю**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО

“30” _____ 2024 р.

ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	06 Журналістика
Спеціальність:	061 Журналістика
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	“Реклама та зв'язки з громадськістю”
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

к.ю.н., доцент кафедри права та публічного управління

Сергій РЕПЕЦЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права та публічного управління протокол № 4 від 21.11.2024 р.
в.о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

на засіданні кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю протокол № 11 від 27 травня 2024 р.
т. в. о. завідувача кафедри

Інна ВАРВАРУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 4 від 29.11.2024 р.

e-mail	repetskyi.serhii@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра права та публічного управління
Посилання на сайт	Сергій Репецький
Сторінка курсу в СДО	Протидія домашньому насильству

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Протидія домашньому насильству»

Навчальна дисципліна «Протидія домашньому насильству» є вибірковим компонентом освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» та передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти системою відповідних умінь і навичок щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Насильством наповнені різні сфери людського буття: політичне, економічне, духовне та сімейно-побутове. Воно має вираження у війнах, убивствах, знеціненні життя, пануванні таких явищ як антигуманність, агресія, жорстокість. Війни, заколоти, революції, страти, терор стали ледве не нормою життя людей. Насильство є однією з найбільш розповсюджених форм порушення прав людини. Зазвичай, найбільше страждають від насильства жінки, діти та люди похилого віку. Найпоширенішим і найбільш складним для протидії є домашнє насильство. Саме тому, актуальним питанням у процесі професійного зростання і розвитку майбутніх правоохоронців є формування спеціальних компетенцій з питань захисту прав особи та протидії негативним явищам в суспільному житті. Силабус навчальної дисципліни «Протидія домашньому насильству» розроблений з урахуванням принципів цілісності, системності, технологічності, науковості і поданий у взаємозв'язку цільового, змістового, технологічного та контрольного-аналітичного компонентів.

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни полягає у досягненні поглибленого відповідного рівня правової свідомості студентів; у формуванні практичних навичок майбутніх спеціалістів; у вивченні особливостей адміністративного та кримінального права України щодо відповідальності за вчинення домашнього насильства, а також діяльності спеціально уповноважених органів у сфері протидії домашньому насильству.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- форми, причини, прояви та наслідки жорстокого поведіння, насильства, гендерно зумовленого насильства, домашнього насильства, сексуального насильства;

· основні навички надання своєчасної допомоги та ефективної підтримки у випадках насильства, а також ефективної комунікації з постраждалими від насильства особами.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- відмежовувати адміністративно протиправне від кримінально караного насильства;
- правильно кваліфікувати правопорушення цієї категорії та розмежовувати їх із суміжними правопорушеннями.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Право» (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини	ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	6		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	- (в годинах)	- (в годинах)
	семінари, практичні	20 (в годинах)	6 (в годинах)
Самостійна робота		70 (в годинах)	84 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	залік 2 (в годинах)		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст семінарських занять

Змістовий модуль I.

Тема 1. Поняття, предмет і значення навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству» (2 год.).

Поняття навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству».

Предмет навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству».

Значення навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству».

Самостійна робота: джерела судової практики.

Тема 2. Визначення понять «дискримінація», «жорстоке поведіння», «насильство», «гендерно зумовлене насильство», «гендерна рівність», «домашнє насильство», «сексуальне насильство» (2 год.).

Визначення поняття «дискримінація», «жорстоке поведіння» «насильство».

Гендерно зумовлене насильство. Гендерна рівність.

Поняття «домашнє насильство», «дитина-кривдник», «кривдник», «постраждала дитина», «постраждала особа».

Питання для самостійного вивчення: Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні». Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Тема 3. Причини, прояви та наслідки жорстокого поводження, насильства, гендерно зумовленого насильства, домашнього насильства, сексуального насильства (2 год.).

Насильство як вияв гендерної дискримінації/дискримінації за ознакою статі.

Причини та фактори жорстокого поводження.

Форми й прояви насильства.

Наближені та віддалені наслідки насильства.

Питання для самостійного вивчення: Міфи та факти про насильство і жорстоке поводження. Гендерні стереотипи. Труднощі соціалізації постраждалих від насильства.

Тема 4. Міжнародно-правові стандарти та національне законодавство з питань забезпечення гендерної рівності, запобігання та протидії насильству (2 год.).

Міжнародно-правові акти щодо порушень прав людини.

Міжнародні документи щодо захисту прав дітей.

Основні засади державної політики України у сфері захисту осіб від насильства.

Питання для самостійного вивчення: Дотримання Україною принципу «найкращих інтересів дитини». Охорона дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет. Закон України «Про охорону дитинства».

Змістовий модуль II.

Тема 5. Формування навичок ідентифікації постраждалих осіб від жорстокого поводження, насильства, гендерно зумовленого насильства, домашнього насильства, сексуального насильства. Особливості спілкування з особами, які постраждали від насильства (4 год.).

Критерії, за якими можна ідентифікувати ситуації насильства, домашнього насильства.

Ознаки, що притаманні дітям, які потерпають від насильства.

Ознаки, що вказують на ймовірність виникнення ризиків для життя, здоров'я та розвитку дитини.

Особливості спілкування з особами, що постраждали від насильства.

Питання для самостійного вивчення: Хто може бути залучений до ситуації насильства в закладі освіти. Рекомендації щодо опитування особи, яка постраждала від насильства. Рекомендації щодо спілкування з особою з метою профілактики потрапляння нею у ситуацію насильства або скоєння насильства щодо інших.

Тема 6. Відповідальність за вчинення домашнього насильства (4 год.).

Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Кримінальна відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Питання для самостійного вивчення: спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Тема 7. Алгоритми дій щодо виявлення осіб, які постраждали від жорстокого поводження, насильства, домашнього насильства, сексуального насильства (2 год.).

Алгоритми виявлення та реагування на випадки насильства.

Загальний алгоритм дій посадових осіб у ситуаціях жорстокого поводження, домашнього насильства.

Питання для самостійного вивчення: алгоритм реагування медичних працівників на виявлення жертв домашнього насильства.

Тема 8. Діяльність спеціальних та правоохоронних органів у напрямі профілактики, запобігання та протидії жорстокому поводженню, насильству, домашньому насильству, сексуальному насильству (2 год.).

Взаємодія органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, закладів та установ під час забезпечення соціального захисту осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема таких, що можуть загрожувати їхньому життю та здоров'ю.

Взаємодія суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.

Загальні служби підтримки.

Спеціальні служби підтримки.

Питання для самостійного вивчення: роль неурядових організацій в запобіганні та протидії насильству.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	70	84
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	20
Підготовка звітів з практичних робіт	20	20
Підготовка до поточного контролю	4	4
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	26	40

Тематика презентацій для підготовки на залік

1. Характеристика нормативно-правової бази у сфері протидії насильства.
2. Порядок проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства.
3. Причини, фактори та наслідки жорстокого поводження.
4. Кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству.
5. Форми домашнього насильства
6. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника. Порядок винесення.
7. Виконання програм для постраждалих осіб.
8. Критерії, за якими можна ідентифікувати ситуації домашнього насильства.
9. Взаємодія суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.
10. Органи і установи, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Основні повноваження.
11. Завдання та заходи запобігання домашньому насильству.
12. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

13. Порядок взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України.

14. Права постраждалих осіб.

15. Обмежувальний припис стосовно кривдника.

16. Програми для кривдники. Порядок їх виконання.

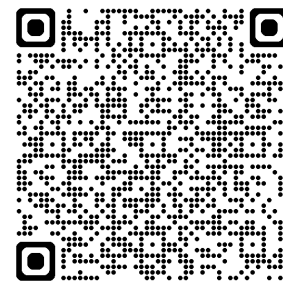
17. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання.¹

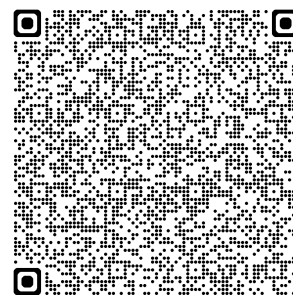
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

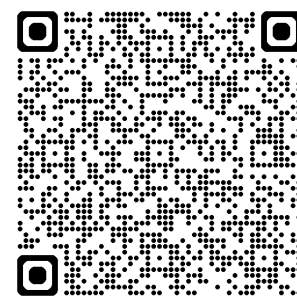
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

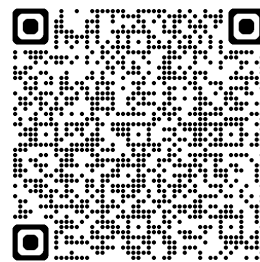
Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

¹ зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

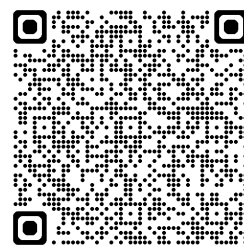
4) щодо дотримання академічної доброчесності

«Положення про академічну доброчесність» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

«Положення про академічну доброчесність» визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів» містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

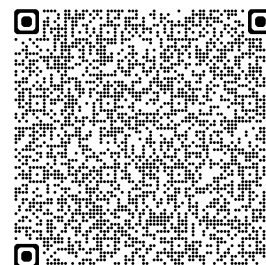
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³

Під час вивчення навчальної дисципліни «» студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали

² визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

³ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перерахування

під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.		
2.		

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання ⁴	<u>Метод навчання</u>	<u>Метод оцінювання</u>
ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	словесні наочні практичні	усний контроль програмований контроль поточний контроль
ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	словесні наочні практичні	усний контроль програмований контроль поточний контроль
ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	словесні наочні практичні	усний контроль програмований контроль поточний контроль
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові	словесні наочні практичні	усний контроль програмований контроль поточний контроль

⁴ для вибіркового навчальних дисциплін вказується результат навчання

доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.		
ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	словесні наочні практичні	усний контроль програмований контроль поточний контроль
ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	словесні наочні практичні	усний контроль програмований контроль поточний контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	залік	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує

набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁵

Підсумковий контроль здійснюється у виді заліку. На залік необхідно підготувати презентацію на одну із запропонованих тем (див. с. 8) та здійснити її прилюдний захист.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B

⁵ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ⁶

Основна література

1. Актуальні проблеми протидії домашньому насильству : навч. посіб. / за заг. ред. А. Б. Благої. Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 208 с.
2. Ботнаренко І. А., Максименко О. В., Тичина Д. М. Організаційно-правові засади протидії домашньому насильству : метод. рек. Київ: НАВС, 2022. 36 с.
3. Запобігання та протидія домашньому насильству : інформаційні матеріали для фахівців, які працюють з дітьми та молоддю в громадах. К. : Державний інститут сімейної та молодіжної політики, 2018. Кн. 5. 32 с.
4. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти : навч.-метод. посіб. / Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В., Калашник О. А. та ін. Київ : ФОП Нічога С.О., 2020. 196 с.
5. Протидія домашньому та гендерно зумовленому насильству й добробут Громад : метод. посіб. / за заг. ред. О. О. Кочемировська. Київ : ФОП Клименко, 2020. 64 с.

Додаткова література

⁶ обов'язково: враховувати вимоги [ДСТУ 8302:2015](#) (відповідно до [Наказу № 65 від 4.03.2016](#)), [рекомендації](#) Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

1. Актуальні питання запобігання та протидії домашньому насильству: матеріали Міжрегіонального круглого столу, м. Кривий Ріг, 24 березня 2023 р. Кривий Ріг, 2023. 88 с.
2. Костюк В.Л., Федоровська Н.В., Пашковська М.В. Запобігання та протидія домашньому насильству підрозділами Національної поліції : метод. рек. Київ : НАВС, 2021. 42 с
3. Протидія домашньому насильству: реалії і перспективи : збірник тез Обласної наук.-практ. конференції, м. Чернігів, 24 жовтня 2019 р. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 126 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 р. № 800. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2018-%D0%BF#Text>
2. Загальна декларація прав людини : Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України; Кодекс, Закон від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України; Закон, Кодекс від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок : Конвенція, Міжнародний документ від 18.12.1979 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
6. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами : Конвенція, Міжнародний документ від 11.05.2011 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) : Конвенція, Міжнародний документ, Протокол від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
8. Конвенція про права дитини : Конвенція, Міжнародний документ від 20.11.1989 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
9. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
10. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

11. Кримінально-процесуальний кодекс України : Закон, Кодекс від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
12. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству Лист МОН України від 18.05.2018 р. № 1/11-5480. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v5480729-18#Text>
13. Про забезпечення рівних прав жінок та чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
14. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 585. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF#n7>
15. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
16. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 р. № 5207-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>
17. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами : Наказ МОН України від 02.10.2018 р. № 1047. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-viyavlennya-reaguvannya-na-vipadki-domashnogo-nasilstva-i-vzayemodiyi-pedagogichnih-pracivnikiv-iz-inshimi-organami-ta-sluzhbami>
18. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України : Наказ МОН України від 22.05.2018 р. № 509. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>
19. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 р. № 658. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-%D0%BF#Text>
20. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
21. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
22. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
23. Про судову практику у справах проти життя і здоров'я людини : Постанова Верховного Суду України від 07.02.2003 р. № 2. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03#Text>

24. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи : Постанова Верховного Суду України від 30.05.2008 р. № 5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08#Text>
25. Сімейний кодекс України : Кодекс, Закон від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
26. Цивільний кодекс України : Закон, Кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
27. Цивільний процесуальний кодекс України : Кодекс, Закон від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>